

Bolesław Kazimierz Jacyna

1890-1941

Bolesław K. Jacyna urodził się 5 lipca 1890 r. w Suwałkach jako syn Bronisława i Antoniny z Wysockich.

W roku 1897 podejmuje naukę w gimnazjum suwalskim, z którego po strajku szkolnym zostaje w 1905 r. relegowany. Rozpoczyna naukę w Szkole Handlowej w Suwałkach, którą kończy w roku 1909. Kolejny etap nauki to Szkoła Mechaniczno – Techniczna Hipolita Wawelberga i Stanisława Rotwanda. Po jej ukończeniu, w roku 1912 podejmuje studia w Wyższej Szkole Handlowej w Warszawie. Wcześniej, bo w roku 1911 odbywa obowiązkową służbę wojskową w armii rosyjskiej, gdzie ukończył Wojskową Szkołę Artylerii, co w roku 1914 spowodowało wcielenie go do armii i wysłanie na front I wojny światowej zwanej też wtedy Wielką Wojną.

W roku 1916 ukończył w Buczaczu sześciotygodniowy kurs maskowania pozycji artylerii i już jako oficer 23. Dywizji Artylerii Ciężkiej bierze udział w walkach na froncie rumuńskim. Tam zakłada Związek Wojskowych Polaków (ZWP). Z dywizjonu wydziela baterię haubic złożoną z żołnierzy Polaków, z którą 30 grudnia 1917 r. przechodzi do II Korpusu Polskiego.

W dniu 8 maja 1918 r. awansuje na stopień kapitana w korpusie oficerów artylerii z przydziałem do 4. Dywizji Strzelców Polskich działającej na obszarze południowej Rosji i Besarabii walczącej przeciwko bolszewikom. 11 maja bierze udział w bitwie z Niemcami pod Kaniowem. Po przegranej bitwie i kapitulacji Korpusu dostaje się do niewoli, z której udaje mu się zbiec na Ukrainę, gdzie rozpoczął działalność konspiracyjną pełniąc tam m.in. we wrześniu 1918 r. funkcję komendanta miasta Kijowa.

W listopadzie 1918 r. dociera do swojej 4. Dywizji Strzelców Polskich dowodzonej przez gen. Lucjana Żeligowskiego, gdzie od listopada służy w dywizjonie, a z dniem 4 lutego 1919 r. zostaje mianowany w tymże dywizjonie instruktorem. W połowie 1919 r. razem z 4. Dywizją powraca do kraju. Po powrocie do kraju i reorganizacji dywizji zostaje dowódcą 9. baterii 10. Kaniowskiego pułku artylerii polowej. Bierze udział w wojnie Polsko-Bolszewickiej 1920 r. wielokrotnie się wyróżniając. Dostaje się do niewoli bolszewickiej, z której 11 sierpnia udaje mu się zbiec i na czele grupy żołnierzy wrócić do koszar 10. pap. Wtedy też kończy kurs dowódców dywizjonów artylerii w Toruniu i w tym samym czasie zostaje odkomenderowany celem dokończenia studiów w Wyższej Szkole Handlowej w Warszawie. Zweryfikowany jako kapitan artylerii, ze starszeństwem od 1 czerwca 1919 r.

W dniu 01.07.1923 r. zostaje awansowany na stopień majora w korpusie osobowym oficerów artylerii pełniąc szereg odpowiedzialnych funkcji w odradzającym się Wojsku Polskim.

Z dniem 19 marca 1939 r. awansowany na stopień podpułkownika w Korpusie Kontrolerów. Udziela się jednocześnie jako członek i działacz Związku Kaniowszczyków i Żeligowszczyków.

Bierze udział w kampanii wrześniowej 1939 r. Wzięty do niewoli niemieckiej zostaje m.in. jeńcem Oflagu II C Woldenberg (Dobiegniew). Aktywnie włącza się w życie obozowe w gronie słuchaczy organizowanych tam kursów i odbiorców bogatej działalności kierowanej do szerokiej społeczności jenieckiej.

Podpułkownik Bolesław Kazimierz Jacyna niestety nie doczekał wolności. Zmarł 1 kwietnia 1941 r. w Reservelazarett II Stargard. Pochowany 4 kwietnia 1941 r. na I-wszo wojennym cmentarzu „Russenfriedhof” - obecnie to Międzynarodowy Cmentarz Wojenny przy ul. Reymonta w Stargardzie, mogiła nr 156.

Zrządzeniem losu „zasłużył” sobie jedynie na skromny krzyż nagrobkowy i to jeszcze z błędnie wskazanym rokiem Jego śmierci.

Odnznaczony srebrnym Krzyżem Orderu Virtuti Militari za wojnę 1918-1920, Krzyżem Niepodległości oraz dwukrotnie Krzyżem Walecznych i Złotym Krzyżem Zasługi.

Opracował Jarosław Tomczak (Stargard) na podstawie:

- *Rocznik oficerski: 1923, 1924, 1928, 1932.*
- *R. Rybka, K. Stepan, Rocznik oficerski 1939, Kraków 2006.*
- *I. Śmigielski, Bitwa pod Jabłonką Kościelną 2-4 VIII 1920 r., Michałki 2020.*
- *Strona: straty.pl. <https://fundacja100.pl/krzyz-i-medal-niepodleglosci/lista-odznaczonych/jacyna-boleslaw-kazimierz>*
- *Monitor Polski z 23.07.1932 r. - numer 167 (M.P.1932.167.198), poz. 326 mjr. Jacyna Bolesław Kazimierz.*

Stargard, listopad 2024